

Decadentia

Teloorgang

Django Mathijsen
Anaïd Haen

Decadentia

Teloorgang

Django Mathijsen
Anaid Haen

ZILVERSPoor

Eerder verschenen van Anaïd Haen bij Zilverspoor
Begeesterd
Wraak op het spoor (verhalenbundel)

Eerder verschenen van Django Mathijssen en Anaïd Haen bij Zilverspoor
Verhalenbundel: Er zal eens...

© 2019 Django Mathijssen en Anaïd Haen
© 2019 Zilverspoor
Alle rechten voorbehouden

Omslagontwerp: Anaïd Haen
Foto omslag: Stephen McCluskey, LightField Studios, Sanatana/
shutterstock.com

Typografie: Studio Zilverspoor
Redactie: Cocky van Dijk

Eerste druk, September 2019

ISBN 978 94 6308 176 4
NUR 334

Meer over de auteur en deze roman kunt u vinden op:

www.zilverspoor.com
info@zilverspoor.com
Facebook: [zilverspoor67](https://www.facebook.com/zilverspoor67)
Twitter: [@Zilverspoor](https://twitter.com/Zilverspoor)

Decadentia

Teloorgang

Hoofdstuk 1

Ik ben flauwgevallen!

Genietend van de nog warme herfstbries kijk ik naar de wandelaars op de grindpaden. Alleen Iris en ik en een aantal kinderen hebben zich op het kortgeknipte gras gewaagd, dat nog vochtig is van de regen. Voorzichtig, zodat mijn witte enkellaarsjes zoveel mogelijk bedekt blijven, til ik mijn rok een stukje omhoog. Niet te ver, men mocht er eens schande van spreken. Ik manoeuvreer langs de poortjes van een croquetspel dat verlaten op het veld ligt en onderdruk de neiging om de houten bal een schop te geven.

Iris loopt naast me. Onze brede jurken raken elkaar. De hare steekt bleekjes af bij de mijne, maar daar zwijgen we beiden over. Ze klapt haar waaier open, houdt hem voor haar mond en fluistert: 'Vertel verder, Lelie. Wat gebeurde er toen?'

Ik lach geheimzinnig en klap mijn waaier open. 'Niets!'

De geur van jasmijn prikkelt zoet mijn neus. De schaduwen van de gesnoeide struiken, die her en der over de licht aflopende velden van het park verspreid staan, lengen al. Nog even en de schemering valt in.

We slenteren onder onze parasols van wit kant over het croquetveld. Mijn beste vriendin in het beige, ik in het blauw.

De zonnestralen die door de gaatjes in het kant vallen, tekenen lichte vlekjes op Iris' gezicht, haar wit ge-poederde pijpenkrullen en haar jurk. Alsof een zwerm transparante vlinders op haar is neergestreken.

Onze waaiers klappen open en dicht. Af en toe wuiven we onszelf er koelte mee toe, maar eigenlijk gebruiken we ze om onze gefluisterde gesprekken achter te voeren.

'Niets? Hoe kan dat nou?' Iris' bleekblauwe ogen staren me over haar beige waaiers aan: flets boven kleurloos. 'Wil je hem eigenlijk wel?' Ze knijpt haar linkeroog een beetje dicht. 'Ik dacht dat je verliefd op Morsus was!'

Ik haal mijn schouders op en sta stil. Mijn linkerrijglaarsje klemt een beetje bij mijn kleine teen. Ik probeer mijn voet wat te bewegen zonder onelegant over te komen of mijn evenwicht te verliezen. 'Verliefd, ja. Maar niet van plan mijn maagdelijkheid kwijt te raken.'

'Lelie! Je bent al negentien! Je gaat met hem trouwen! Wat maakt het dan nog uit?'

'Veel.' Dromerig staar ik over haar schouder verder de berg omhoog waar Decadentia in en op is gebouwd. Bovenaan staat de Grote Kerk. Zijn koperen koepel, van waaruit de Spiraalvaart zijn weg naar beneden begint, glimt in de zon. Naast de kerk wapperen de banieren op de torens van het paleis van onze regalus.

De grootste en mooiste huizen in de bovenwijken zijn in het bezit van Morsus Gentianus' familie, net als drie op de tien schepen op de waterwegen en zes van de tien aquaducten en sluizen in de Spiraalvaart. Albizio Gentianus, zijn vader, is de rijkste inwoner van onze stadstaat. Bij geruchte is hij rijker dan Osmundo III, onze regalus. Nu bezit deze laatste formeel niets: hij mag alleen gebruikmaken van alles wat hem ter beschikking staat. De armste mens van Decadentia

woont in het grootste paleis, eet de duurste spijzen en heeft een leven als een poetsvis in de bek van een haai in ruil voor papieren macht en ceremonieel. Ik zou morgen met hem willen ruilen.

‘Ik denk dat je wel iets moet toegeven, hoor. Straks verliest hij zijn belangstelling nog.’

Een koude hand knijpt in mijn hart. Ik trek mijn blik los van de stad en kijk haar met grote ogen aan. ‘Denk je?’

Iris draait langzaam aan de steel van haar parasol. De zwerm lichte vlekjes op haar gezicht draait speels mee, alsof de transparante vlinders plotseling wakker worden en rondfladderen.

Haar ogen staan ernstig. ‘Ik denk het. En dan eindelijk jij als een oude breiende vrijster.’ Ze tuit haar lippen in de richting van een vrouw in een zwarte jurk, die op een bankje een kous zit te breien. Opeens rilt ze. ‘Of spinster! Wat denk je daarvan: dat je de hele dag moet spinnen?’ Iris wappert overdreven met haar waaier. ‘Met zo’n handspinding, een tol.’ Ze schudt haar hoofd. ‘Wol schijnt nog te doen te zijn, maar vlas, Lelie, daar gaan je handen van stuk.’ Ze zegt het op een toon alsof ze weet waar ze het over heeft, wat ik betwijfel. Ze buigt mijn kant op. ‘Morsus is een heel begeerlijke man: rijk, lang, knap, slim. Iedere vrouw zou wel met hem willen. Ik zou er maar een beetje moeite voor doen, liefje!’

Ik verberg de rilling die bij het idee aan dat breien en spinnen over mijn rug kruipt en proest achter mijn waaier. Als ik wandelaars op het grindpad zie omkijken, trek ik meteen mijn gezicht weer in de plooi.

‘Aan de andere kant: hij mag best een beetje geduld met je hebben. Jij bent een heel mooie vrouw. De mooiste van het hof. Ik heb horen zeggen dat je haren glimmen als oogstrijp graan in de volle zon. Hij boft met je.’

Ik voel een blos opkomen. Van ergernis. Iris heeft gelijk; ik ben de mooiste, maar moet ze dat nu steeds zeggen? Alsof ik haar prijsvriendin ben?

Iris negeert mijn rode gezicht en gaat onverstoord verder. 'Om nog maar te zwijgen van je volle boezem en je slanke lichaam. Ik ken niemand die er zonder korset zo goed uitziet als jij.' Haar blik glijdt over mijn middel. 'Laat staan mét.'

'Zoiets zei Morsus gisteravond ook.' Ik knik in de richting van de fontein van de goddelijke walvis Marmoto, die het middelpunt van het park vormt. De witmarmeren walvis op zijn sokkel in het midden van de vijver spuit het water uit het gat boven op zijn kop hoog in de lucht. Erachter staan de pilaren, die dit deel van de Spiraalvaart ondersteunen, in de steigers. Papa had het er gisteren nog over, dat de kolommen eigenlijk vervangen moesten worden maar dat er gekozen is voor nieuwe voegwerk. Bouwlieden komen, vals en hard fluitend, via smalle ladders naar beneden. Hun werkdag zit erop.

Ik voel mijn knieën weer week worden bij de herinnering aan Morsus' lippen op de mijne. Maar vooral het moment vlak ervoor, toen zijn donkerbruine ogen me met pretlichtjes erin aankeken terwijl hij zich over me heen boog. Ik verdronk.

'We hebben gekust,' fluister ik vanachter mijn waai-er. 'Bij de ingang van het labirint.'

Iris kijkt naar de kaarsrechte coniferenheggen van het doolhof rechts van de vijver en giechelt. 'Met tong?'

Als ik knik, roept ze uit: 'Goed zo! Hoe was dat?'

'Prettig,' geef ik zuinig toe. 'Het was ook spannend. Het werd al donker en je weet wat ze zeggen over het labirint in de duisternis.'

Iris knikt. 'Gelukkig was je met hem samen.'

Ik huiver, ondanks de namiddagwarmte. 'Ja, gelukkig wel.'

We lopen rustig de kant van de fontein op. Het gras onder onze voeten maakt plaats voor het spierwitte grind van de paden. Voor het oog zijn we gewoon twee keuvelende hartsvriendinnen. Maar als mijn moeder zou vernemen wat we hier bespreken, gaf ze me meteen huisarrest.

Bij de nieuwszuil blijven we even staan en lezen de pamfletten. Morgenavond is er een theatervoorstelling in het Quartrodome. Volgende week viert de oudste dochter van een transportgildeleider haar *Inizia Adulta*; de bofkont mag haar zestiende verjaardag ten paleize vieren. Iemand is een groene ara kwijt en eindelijk... Morsus' aanstaande verloving met mij wordt bekendgemaakt. Mijn hart huppelt omhoog als ik de aankondiging zie, om meteen weer neer te slaan als mijn ergernis over de kronkelende lijntjes die de aankondiging versieren de kop weer opsteekt. Toen het ontwerp gemaakt was, heb ik er iets over proberen te zeggen, maar zonder resultaat. Iedere hoofdletter verdwijnt onder protserige krullen: Morsus' moeder heeft geen smaak.

'Wat een mooie aankondiging,' vindt Iris. "'Het behaagt de ouders van Morsus *Gentianus* en Lelie *Aquavalenta* de door *pratensis Lanatus Agrosti* gezegeerde verloving van hun kinderen aan te kondigen.'" Met grote ogen kijkt ze naar me. 'Met de zegen van de *pratensis*? Echt waar? Stemt jouw vader, de *princeps empiresis scienta* van *Decadentia*, onze óngelovige opperwetenschapper, ermee in dat onze kerkelijk leider jullie verloving inzegt? En op de Gedenkdag van *Rumex Filiformis* ook nog... Hoe is het mogelijk?'

Ik haal mijn schouders op. 'Papa is bezweken onder de druk die mama op hem heeft uitgeoefend.'

Iris' ogen glimmen boven haar waaier. 'Ik zou wel eens willen weten hoe ze dat voor elkaar heeft gekregen.'

‘Ik niet.’ Mijn mondhoeken trekken naar beneden. Het had vast met verleiding te maken. Het idee dat mijn ouders zouden doen wat Morsus en ik gisteren deden, doet me walgen. Met een zwiep van mijn rok draai ik weg van de zuil. ‘Kom je mee? Dan wandelen we verder.’

Iris moet een paar stappen draven om weer naast me te komen. ‘Ik vind het goed dat je hebt gekust. Mannen moeten een beetje worden gevoerd, anders gaan ze weg.’ Ze klinkt alsof ze er alles van weet.

Het grind onder onze laarsjes knarst bij elke stap. Ik wil de steentjes oppakken en voelen hoe glad ze zijn, zoals ik dat vroeger altijd deed. Maar dat kan niet meer, ik ben volwassen en bijna verloofd.

Een groepje bouwvakkers komt ons tegemoet. Noch Iris, noch ik, gaat aan de kant. De mannen stappen van het pad in het gras en tikken groetend met hun wijs- en middelvinger tegen hun slaap als ze ons passeren. We groeten niet terug, wapperen alleen flink met onze waaiers om hun zweetlucht weg te krijgen. Ik zie Iris vanuit haar ooghoeken de mannen opnemen. Ze houdt haar adem in en aan haar blosjes en de manier waarop ze met haar tong over haar onderlip glijdt te zien, niet omdat die mannen zweten. De per-verseling!

Rechts van ons is de ingang van het labyrint. We horen kinderstemmen boven de heg uit komen. Ik spits mijn oren om te horen of het misschien mijn zusjes zijn, maar de stemmen klinken niet bekend.

Boven het labyrint loopt het Maremoto-aquaduct; het hoogste deel van de Spiraalvaart en de verbinding met de Bron. Of bron, volgens mijn vader. ‘Dat hoofdlettergedoe van die pratenses is bespottelijk, het is gewoon een gecontroleerde geiser, meer niet.’

Ik kijk omhoog en probeer niet te denken aan de neerbuigende woorden van papa over de pratenses

in het algemeen en Rumex Filiformis in het bijzonder. Mensen die, zoals mijn vader zegt, een puur wetenschappelijk en technisch project weten te draaien naar afgoderij, zijn geen knip voor de neus waard. Dat mama erin meegaat is alleen maar omdat ze de Grote Kerk zo mooi vindt om in te trouwen.

De laatste werklui passeren ons.

In het licht van de ondergaande zon blinkt de koperen koepel van de Grote Kerk bijna warmrood op. Ik weet dat de koepel er veel eerder was dan de kerk. Honderden jaren eerder. Papa heeft me dat verteld. Niet dat het me echt interesseert, maar het houdt papa nogal bezig, want hij ergert zich aan het geloof dat veel mensen aanhangen, dat de kerk ervoor zorgt dat de Spiraalvaart gevoed wordt. Die mensen begrijpen niets van de uitleg over heet opspuitend water, diep vanuit de grond, afkoelen van stoom en condenseren in druppels. Ze zien alleen de vorm maar: het spuiten van de walvisgod Maremoto en ze genieten van de Rumex Filiformis Gedenkdag, niet wetende dat die man de kerk pas tweehonderd jaar geleden heeft laten bouwen. Vooral de mensen in de lageregelegen delen van de stad zijn zo dom. Volgens mij bestaat er een verband tussen hun geloof in Maremoto en hun domheid, maar het kost me te veel inspanning om erover na te denken.

Platbodems varen over het aquaduct. Iemand zwaait naar me vanuit zijn overdekte schouwvacht. Ik knijp mijn ogen dicht tegen de zon om te zien wie het is, maar herken hem niet. Ik wuif beleefdheidshalve maar terug. Alleen met de hand, knikkend vanuit de pols, zoals dat een dame betaamd.

Ik schraap mijn keel en leg mijn hand op Iris' arm. 'Heb jij weleens...?' Meteen knijp ik mijn lippen op elkaar: hier had ik niet over moeten beginnen.

'Wat? Heb ik weleens wat?' Iris kijkt me van opzij

aan en staat stil. Haar gebleekte pijpenkrullen hangen strak langs haar gezicht. Volgens mij gebruikt ze te veel stijfjel. Als ze haar hoofd schudt, hoor ik de haarstrengen tegen elkaar botsen.

‘Dat je maagd blijft, maar hem wel pleziert,’ fluister ik vanachter mijn waaier. Opeens wil ik er helemaal achter wegkruipen.

Iris slaat haar hand voor haar mond, haalt hem meteen weer weg en kijkt ernaar. ‘Je bedoelt... met je handen?’

Ik knik. ‘Of zoiets.’

Haar ogen zijn groot boven haar waaier. Ze knijpt ze samen. Haar neus rimpelt ervan op. Beslist schudt ze haar hoofd. ‘Met je mond? Nee, bah! Dat zou ik nooit doen.’

Opluchting slaat door me heen. Ik ga wat dichterbij Iris staan. Onze hoepels raken elkaar en duwen onze rokken opzij. ‘Hij zei dat heel veel meisjes dat doen om hun maagdelijkheid te behouden. Maar ik kon het me niet voorstellen: je bent toch maagd tot hij zich érgens naar binnen steekt?’

Iris hapt naar adem. ‘Lelie! Straks hoort iemand ons.’ Ze kijkt snel om zich heen, haar blik vliegt over het park en blijft hangen op de brede ruggen en smalle heupen van de bouwvakkers.

Ik zie aan de manier waarop ze met haar tong over haar onderlip glijdt, dat ze maar wat graag meer wil horen, ook al doet ze net alsof ze geschokt is.

‘Er was nog een ándere manier, zei hij,’ vervolg ik zachtjes. ‘Hij fluisterde het in mijn oor. Ik kreeg er kippenvel van.’

‘Welke manier dan?’ Iris’ boezem gaat op en neer. De bloesjes op haar wangen worden dieprood. Ze blijft naar de mannen staren.

‘Dat weet ik niet. Een andere plaats, zei hij. Ik heb

hem niet laten uitpraten.'

Ze keert zich weer naar me toe, haar lichtblauwe ogen een beetje samengeknepen. 'Hoe heb je hem dan stil gekregen?'

'Ik ben flauwgevallen!' Ik steek mijn arm door de hare en trek haar mee naar de fontein.

Iris proest. 'Werkte dat?'

'Natuurlijk werkte dat. Ik heb het van mijn moeder geleerd en heel vaak geoefend. Hij geloofde het meteen, tilde me op alsof ik een veertje was en droeg me hiernaartoe.'

We strijken onze rokken glad onder onze billen en gaan op de witmarmeren rand van de ronde vijver zitten. Achter ons klatert de heilige fontein van Maremoto. 'Zo ongeveer hier,' vertel ik verder. Ik zucht diep en theatraal en kijk uit over de tuinen van het park de glooiende helling af. Eindeloze gazons, kronkelende grindpaden, bomen en struiken gaan over in de tuinen van de villa's in de hoge woonwijken.

Mijn blik glijdt helemaal omlaag, langs de vierkante toren van het Officium Fiscale – in de volksmond Waardhuis genoemd – waar de klok bijna zes uur aangeeft, in de richting van de buitenring: de stadsmuur van Decadentia. Hiervandaan lijken de felgekleurde huisjes die tegen de muur opgestapeld zijn op de blokken die mijn neefje Najas voor zijn verjaardag heeft gekregen en die hij alsmaar niet recht op elkaar krijgt.

De Circanalis, de gracht rondom de muur, is hiervandaan niet te zien. De Grote Grachtenpoort vormt de hoofd in- en uitgang van de stad en markeert het einde van de Spiraalvaart. Als ik mijn ogen tot spleetjes knijp en me heel hard inspan, verbeeld ik me dat ik de poort zie. In werkelijkheid is hij veel te ver weg.

Voorbij de muur glooit de berg nog een stuk omlaag tot aan het vlakke akkerland. Links in de verte

rijst de dode vulkaan Tulivuori op, waarvandaan de rivier Joki blauwgrijs naar beneden slingert. Ondanks het water dat we van zijn loop afnemen om onze gewassen te irrigeren en onze stadstaat van grachten en vaarten te voorzien, stroomt hij breed en vol de zee in.

De lichten van de vuurtorens links en rechts van de monding van de Joki gaan aan. Hun schijnsel strijkt over de zee en de haven. De schemering is ingevallen.

Morsus smaakt naar het heldere water van de Joki, op de plek waar dit zich vermengt met het zoute van de zee. Ik weet hoe dat smaakt, want papa heeft me er weleens mee naartoe genomen om me uit te leggen hoe de getijden werken. Niet dat ik geluisterd heb, ik vond het zonlicht op het water veel te mooi. Ik lik mijn lippen af terwijl ik aan de kussen van mijn verloofde denk.

Iris port me met haar elleboog in mijn zij. 'En toen?'

Ik verschuil mijn mond achter mijn waaier. 'Hij doopte zijn zakdoek in het water en depte er mijn voorhoofd en hals mee, heel voorzichtig.' Ik glimlach als ik aan de druppel denk die tussen mijn borsten door naar beneden liep. Ik voel hem nog glijden.

Even zitten we stil op de rand van de vijver. Onze benen netjes tegen elkaar, want onze rokken wippen een beetje omhoog. We knikken naar voorbijgangers, glimlachen om de tolkunsten van twee jongetjes en negeren de breiende vrouw die een stukje terug nog steeds op het bankje zit.

'Zou jij dat durven? Met je mond?' vraagt Iris.

'Ik denk het wel,' geef ik toe. 'Hoe erg kan het zijn? Maar hij moet gewoon geduldig zijn. Als we gehuwd zijn, hebben we levenslang de tijd om dingen uit te proberen en te ontdekken.' Zoals koude druppels tussen mijn borsten en die andere plaats.

Een golf kippenvel jaagt van mijn kuit naar mijn knieholte.

Iris huivert ook, maar dan van afschuw. 'Ik zou dat nooit doen. Ook niet als het zo'n knappe man als Morsus is. En ook niet als we al jarenlang getrouwd zijn.' Ze knijpt haar lippen samen alsof ze in een zure kers heeft gebeten. 'Bah! Het idee!'